

Börtönújság

2012. július
megjelenik
kéthavonta

CXV. (115.) évfolyam

Alapítva: 1898

Foto: parameterek

MEGINT A SPANYOLOK GYŐZTEK, cikk a 10. oldalon

Tovább, tovább 4-5

Nyár elején az ország minden iskolájában nagy valószínűséggel felhangzott a Ballag már a vén diák... kezdetű dal. Nem volt ez másképp a bv. intézetekben sem, itt is számtalan bizonyítvány megszerzéséért ültek iskolapadba a fogvatartottak. A sikeres vizsgákhoz gratulálunk, és a búcsúdallal együtt arra biztatunk mindenkit, így tovább, tovább...

Tisztelt Olvasók!

Nyárelőn is sok esemény színesítette a bv. intézetek mindennapjait. Baracsán elkészült az új péküzem, mely 25 fogvatartottnak ad munkát, az ott készülő kenyeret és péksüteményeket pedig hét bv. intézetbe szállítják.

A parlament júniusban elfogadta az új büntetőkódexet, amely 2013. július 1-jén lép hatályba. A szabályozás szigorodik, és új büntetési nemek is bekerültek a törvénykönyvbe.

Bár az elmúlt hetekben a foci-Eb volt a sláger, több bv. intézet is szervezett a fogvatartottak számára versenyeket. A sportágak versenyét, talán nem meglepően, itt is a futball nyerte.

Kecskeméten a Down-szindrómás fiatalok társulata, a Baltázár Színház lépett fel, ott voltunk megrendítő előadásukon.

Rég volt, de szép volt: felidézzük azt is, hogyan emlékeztek meg a bv. intézetekben az anyák napjáról és a gyermeknapról.

Kellemes időtöltést kíván a szerkesztőség!

Börtönélet
Új péküzem
Baracsán

3

**Változik
a Btk.**
Szigorodó
szabályok

6

Sport
Foci minden
mennyiségben

8-10

**Az édes-
anyákért**
Anyák napja
az intézetekben

11

Összeszedték

Budapest, Debrecen, Kaposvár és Kalocsa is szedte. Idén négy büntetés-végrehajtási intézet: a Fővárosi, a Hajdú-Bihar Megyei, a Somogy Megyei és a Kalocsai Fegyház és Börtön fogvatartottjai és személyi állományának tagjai is részt vettek a TeSzedd! akcióban, hogy megtisztítsák környezetüket. A fővárosi fogvatartottak közel másfél köbméter szeméttől szabadították meg Kőbánya peremét. A debreceniek az Erdőpusztai Tájház és Arborétum környékéről szedték össze az elszórt hulladékot és az építményekből megmaradt műanyag zsákokat, végül munkájuk jutalmaként meg is nézték az immár megtisztított arborétumot.

Kalocsán tizenhárom fogvatartott a személyi állomány tizenkét munkatársával együtt tisztította a Csorna-Foktői csatorna partjait, Kaposváron nyolc elítélt takarított együtt tizenhárom állományi dolgozóval a kaposvári pláza környékén.

Tiszalökön 43 fogvatartott vett részt azon a fórumon, melyen a fogvatartás általános körülményeivel kapcsolatos kérdésekről beszéltek az intézet vezetői.

A fórumon elhangzottakat később minden fogvatartott megtekinthette az intézet zárt láncú videóhálózatán.

Kihívás Napja

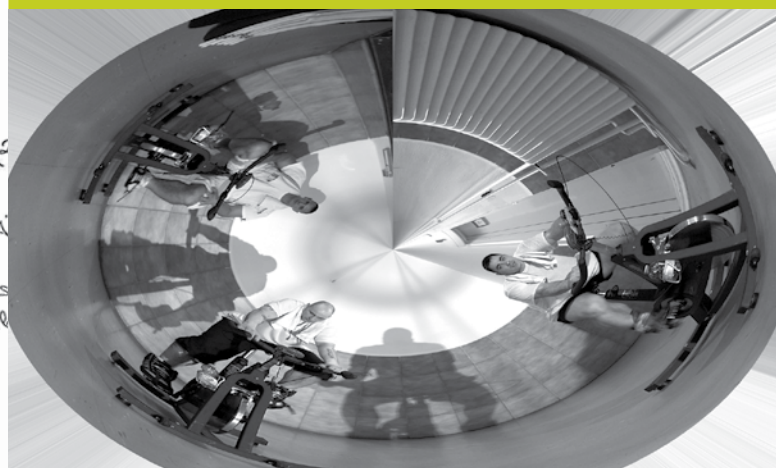
A Fővárosi és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartottjai is csatlakoztak a Kihívás Napja rendezvénysorozathoz, a fogvatartottak május 23-án mozgatták meg magukat. Venyigében a neves házaspár, *Rubint Réka* és *Schobert Norbi* tornáztatta meg a mintegy 150 fogvatartottat. Közben többen szobabiciklire pattantak, és arra tettek sikeres kísérletet, hogy végigtekerjék a Magyarország határvonalának megfelelő 2242 kilométeres távot. Az Elektromos Művek áramfejlesztő szobakerékpárokkal is támogatta az eseményt, így a kerekéssel energiát is termeltek a jó álló- és ülőképességű fogvatartottak.

Szolnokon fekvényomó versenyt rendeztek a Kihívás Napján, a versenyre jelentkező fogvatartottak különböző súlycsoportokban és kategóriákban mérhették össze erejüket. A legnagyobb súlyt leküzdő győztes fogvatartott 180 kg-ot nyomott ki.

„Öreg hölgyek” köszönete

Kedves levelet kapott szerkesztőségünk a nyíregyházi „Öreg hölgyek társulata”-tól. A hölgyek rendszeresen találkoznak a Hősök terén, ott beszélnek meg családjaik és a világ dolgait. Május közepére tervezett találkozójukat viszont első látásra veszély fenyegette: a park ugyanis teljesen fel volt túrva. Közelebbről szemlélve azonban a nyíregyházi fogvatartottak szorgalmas és hatékony munkavégzésének lehettek szemtanúi, melynek eredményeképpen május végi találkozójukra a park ismét teljes szépségében pompázott. „Köszönjük, hogy nem csak nekünk, de értünk is tettek ezek az emberek, ezáltal néhány idősebb hölgynek gyönyörű, felejthetetlen pillanatokat szereztek. Köszönettel, az Öreg hölgyek társulata” – állt a levélben.

Új munkalehetőségekkel bővült a baracskai péküzem

Május 31-én adták át a megújult péküzemet Baracskán. Egy használaton kívüli szerelőcsarnok 240 millió forintos átalakításával bővült a péküzem kapacitása. A büntetés-végrehajtás tulajdonában álló Anna-majori Kft. mostantól 25 fogvatartottnak biztosít állandó munkát, az ott készülő péksüteményeket pedig hét bv. intézetbe szállítják. A péküzemet Pintér Sándor belügyminiszter avatta fel.

– Maga nem értheti, hogy 8600 forint milyen sok pénz havonta! Idebent minden fillérnek jelentősége van, kell cigire, csokira, üdítőre. Meg telefonálásra – sorolja a börtönben legértékesebbnek tartott árukat *Beri Zoltán*. A 42 éves férfi öt éve raboskodik Baracskán és másodéves péktanuló. Jövőre szakmunkás-bizonyítványt kaphat, de addig is állandó szakmai gyakorlaton van: ő az egyik dolgozó a börtön vadonatúj pékségében. Válogatott csapatról van szó: a Baracskán büntetését töltő 1030 elítélt közül választották ki a 25 embert. A baracskai intézetben korábban is működött egy pékség, ahol egy műszakban nagyjából 1500 embernek való pékárut tudtak meg sütni, amivel a helyi és a székesfehérvári büntetés-végrehajtási intézetet látták el, az új üzemben azonban még az egy műszakban is tízezer embernek elég pékárut készíthetnek. Első körben hét börtönbe, illetve fegyházba, így például Vácra, Tökölre, Budapestre és Pálhalmára szállítanak árut, amivel több mint 7000 fogvatartottat látnak el. A hazai fogvatartottak 40 százaléka a baracskai börtönpékségből kapja majd a friss pékárut. A baracskai fogvatartottak elmondásuk szerint szabadulásuk után is pékként akarnak elhelyezkedni. Többségüknek ez az első szakmája, és kíváncsiak, hogy a megszerzett papírral odakint valóban többet érnek-e majd, mint bekerülésük előtt. A 48 éves Sz. F. – akit ittasan okozott baleset miatt ítélték el – a szerencsések közé tartozik: egyik rokona már most elintézte neki, hogy szabadulása után állást kapjon egy kispesti pékségben. *Beri Zoltánnak* még hat éve van a szabadulásig, ő nem tervez ennyire előre: – Rengeteg teát iszom, de, sajnos a régi vízfóralóm nem bírta a strapát. Jól jön majd az kis pénz, amit a pékségben keresek.

Fejlesztik a foglalkoztatást

A baracskai beruházás része annak a fejlesztési tervnek, mely szerint a kormányzati szervek és a Belügyminisztérium irányítása alá tartozó valamennyi szervezet köteles a büntetés-végrehajtástól megrendelni azokat a munkájához szükséges termékeket és szolgáltatásokat, amelyeket a bv. cégek képesek előállítani. A büntetés-végrehajtási szervezet a foglalkoztatás további bővítéséért már el is kezdte a fejlesztéseket: a fővárosi Venyige utcai börtönben zöldségfeldolgozó üzemet és mosodát adtak át, és idén elkészül Állampusztán az új vágóhíd és egy hűtőház. A beruházásokkal egy év alatt 10 százalékkal nőtt a foglalkoztatott fogvatartottak száma, ami ma már meghaladja a hétezeret.

Cseri Péter Népszabadságban megjelent cikke nyomán

Fotó: M. Schmidt János

Önkéntesek a Szeretethídon

Több száz önkéntes végzett társadalmi munkát Debrecenben a Szeretethíd elnevezésű akcióhoz kapcsolódva. A Magyar Református Szeretetszolgálat szervezte meg a programot, melyre évről évre egyre többen jelentkeznek. A lenctelepi református templom építésébe a fogvatartottak is bekapcsolódtak. Az öt elítélt a Kerekestelepi Református Egyházközség önkénteseivel több mint száz raklapnyi téglát pakolt le, majd tereprendezéssel folytatták a munkát. *Mészáros Barna* börtönlelkész szerint a fogvatartottak örülnek az ilyen lehetőségeknek, mert rövid ideig a szabadban lehetnek, illetve mivel mind-egyikük hívő, szívügyük, hogy segítsenek az építkezésben.

A Budapesti Fegyház és Börtön

fogvatartottjai is, immár második alkalommal vettek részt a Református Egyház Szeretethíd programjában.

Az önkéntesek a „B objektum” bejárat előtti részén gyűjtötték össze a szemetet, vágták le a fűvet és szedték össze a vihar által letört gallyakat.

Június végén átadták a Budapesti Fegyház és Börtön mellett működő BUFA Kft. új bútorgyártó és összeszerelő üzemét, ahol az eddigi 120 mellett újabb negyven fogvatartott kap munkát.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Csöti András** bv. vezérőrnagy, mb. országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**, Evenness Kft. • Fotó: **Apró Andrea** és archív

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25** • E-mail: **sajto@bv.gov.hu** • Nyomdai előkészítés: **EVENNESS Kft.**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Tovább, tovább

Nyár elején az ország minden iskolájában nagy valószínűséggel felhangzik a Ballag már a vén diák... kezdetű dal. Nem volt ez másképp a bv. intézetekben sem, itt is számtalan szakma megszerzéséért ültek iskolapadba a fogvatartottak. A sikeres vizsgákhoz gratulálunk, és a búcsúdallal együtt arra biztatunk mindenkit, így tovább, tovább...

Kalocsán 49-en fejezték be az általános iskola idei tanévét, akik közül sokan tervezik tanulmányaik folytatását a következő tanévben is. A ballagással egybekötött tanévzárón a Nebuló Általános Iskola igazgatónöje a továbbtanuló elítélteknek rendületlen szorgalmat és kitartást kívánt, hiszen a 8. osztály elvégzésével közelebb kerültek a diákegyszakra, vagy akár az érettségi megszerzéséhez. A végzősök tarisznyát is kaptak, amelyet az intézet alkotó tagjai horgoltak, benne útravalóul pogácsa és egy Viktor Hugo-idézet volt: „A jövőnek sok neve

van. A gyenge úgy hívja, elérhetetlen, a gyáva úgy: ismeretlen, a bátor lehetőségnek nevezi.” Kalocsai fogvatartottak először tettek írásbeli érettségi vizsgát, a tanulókat a Pannon Oktatási Központ Gimnázium, Általános és Szakképző Iskola, Pedagógiai Szakszolgálat pedagógusai készítették fel a magyar nyelv- és irodalom-, matematika-, történelem-, angol nyelv- és földrajzvizsgákra.

Az elítéltek nagy izgalommal várták az életükben meghatározó jelentőséggel bíró eseményt, sokaknak további tervük is a tanulás.

Anikó

Varga Anikó 46 éves, emberölés miatt tölti szabadságvesztés büntetését.

– Az ELO-n keresztül a szociális asszisztensi, OKJ-képzést is végzem – mesélt terveiről. – Olyan embereken szeretnék segíteni, akik hátrányos helyzetűek. A szakképzettség érettségihez kötött, tehát meg kell szereznem ahhoz, hogy meglegyen a szakma is a kezemben. A matek nehéz volt, a többi tárggyal nem volt gondom.

– **Van családja, akikkel kapcsolatot tart?**

– Bizony, három lányom van és két unokám, akik most lesznek háromévesek. Édesanyám is mellettem áll, jó érzés tudni, hogy visszavárnak.

– **Milyen munkalehetőségre számít szabadulása után?**

– Erkölcsei bizonyítvány nélkül nem lesz könnyű munkát találni, de megszereztem a textilanyag-összeállító szakképzettséget is. Nagyon bízom abban, hogy sikerül újra sínre tenni az életemet, ezért vágtam bele az új ismeretek megszerzésébe.

Réka

Réka csinos, energikus fiatal nő. – Budapesten élek, van egy öt éves kislány – mutatkozik be. – Tizenkét évet kaptam emberölésért, korábban sosem voltam büntetve.

– **Mivel foglalkozott a kinti életében?**

– A vendéglátásban dolgoztam pultosként. Elég jól kerestem vele, szerettem csinálni.

– **Szeretne velem, amelyekhez érettségi bizonyítvány kell?**

– Szeretném majd elvégezni a vendéglátó-ipari főiskolát, ami nem biztos, hogy idebent menni fog, de legalább el szeretném kezdeni. Mindenképpen tanulni akarok, és ha már ki kell fizetni az igen magas tandíjat, akkor azt szeretném tanulni, amihez kedvem van. Nem lehetnek illúzióim: erkölcsi bizonyítvány nélkül ebben a szakmában nem fognak alkalmazni, így arra gondoltam, a szüleimmel vállalkozást fogunk indítani. Három év múlva szabadulok, van még időm terveket szólni.

– **Milyen volt az írásbeli érettségi?**

– A történelem meg a földrajz nehéz volt, az nekem túl száraz. A matematikától nem féltem, azt mindig is szerettem, a logikus, kiszámítható dolgok állnak közel hozzám. Az irodalom nem volt nehéz, a Karinthy összehasonlító elemzést választottam.

– **Dolgozik idebent?**

– Igen, a mosodában raktárosként. Szerencsés vagyok, a családom visszavár.

Márta

Az ötvenkét éves Mártát szintén emberölés miatt ítélték szabadságvesztésre.

– Az az igazság, hogy én a szabad életben is szerettem volna leérettségizni, csak nem volt rá lehetőségem. Gyerekek, háztartás, munka – a tanulás nem fért bele. Gyors- és gépirást tanultam, a munkám is az volt.

– **Miért vállalta, hogy itt szerzi meg az érettségit?**

– Azt gondoltam, ha már itt kell lennem, igyekezzek hasznosan tölteni az időt. Az első három év nem volt nehéz, nem vettük túl komolyan a tanulást, de amikor közeledett az érettségi, egyre jobban izgultunk.

– **Nehéz volt az írásbeli?**

– Az angoltól féltem legjobban, a magyartól, történelemtől nem. A matematikát és a földrajzt pedig mindig nagyon szerettem.

– **Mire számít, lesz majd munkája a szabadulás után?**

– Jaj, nem tudom, nagyon félek. 137 nap múlva szabadulok, régóta tervezgetem a jövőt. Hazamegyek Szolnokra, egyik fiam is ott él. Hogy mit dolgozom majd? Ami adódik! Ha kell, napszámot válllok, tartok attól, hogy priusszal nem lesz könnyű.

Megyek a komor folyosókon, a zárt udvaron „séta” van. Ajtók, rácsok, szabályok, összeartság. Tudom, okkal van itt, aki büntetését tölti. Mégis azt mondom, aki ennyi mindent megtesz azért, hogy visszafogadja az emberek közössége, az kapjon még egy esélyt. Remélem, Anikónak, Rékának, Mártának sikerül.

Gábor Erika

Állampusztán június közepén tartották meg az általános iskolában tanuló, illetve a szakiskolás fogvatartottak tanévzáró ünnepségét. A fogvatartottak a vizsgák mellett zenés irodalmi műsorral készültek, majd mind a 118 diák megkapta bizonyítványát. Az évfázón a fogvatartottak mellett részt vett a Pannon Oktatási Központ igazgatója, az intézet vezetői és a pedagógusok.

Sátorlajújhelyen

a TÁMOP kiemelt projekt segítségével vett részt 12 fogvatartott bútorkárpitos betanítóképzésben. A vizsgabizottság értékelésében kiemelte, hogy rendkívül jól felkészített, a bútorkárpitos szakma alapjait elsajátító fogvatartotti feleletet hallhatott. Tudásuk alkalmas arra, hogy bármely szakiskola bútorkárpitos szakmunkásképzésébe beiratkozzanak.

Tökölön szintén a Pannon Oktatási Központ irányításával folyik a tanítás. Az itt tanuló 203 diákból szeptemberben 168-an léphetnek magasabb osztályba. A diákok szavalata után a legjobb iskolai teljesítményt nyújtó és a legfegyelmeltebb magatartást tanúsító tanulók könyvjutalmat kaptak.

A pálhalmi bv. intézet mélykúti és bernátkúti objektumából is tizennyolcan tettek sikeres írásbeli és szóbeli érettségi vizsgát. A mélykúti lányok szépen kitettek magukért: egy tanuló közepes, a többiek jó és jeles bizonyítványt szereztek.

Debrecenben elsősegélynyújtó oktatáson vettek részt a fogvatartottak az intézet orvosának és főápolójának vezetésével. A továbbképzésen elsősorban a sebek ellátását, a stabil oldalfekvést és a reanimálást gyakorolták a fogvatartottak a fantombabán, és megismerték a defibrillátor működését is. A tanfolyam végén sikeres vizsgát tettek, melyről tanúsítványt is kaptak a résztvevők. A fogvatartottak ezen tudás birtokában segíteni tudnak akár bajba jutott fogvatartott társaiknak is.

Vácon a kétéves OKJ-s burkoló szakmunkások tették le a záróvizsgát. A bizonyítványokat az Európai Üzleti Polytechnikum igazgatója, dr. Mózer Edit adta át a sikeresen vizsgázott 23 fogvatartottnak.

BIZONYÍTVÁNY

Nyíregyházán szintén a TÁMOP keretében tette le a számítógépes adatrögzítő OKJ-vizsgát tíz fogvatartott.

Állampusztáról 13 fogvatartott vett részt a Ráckeresztúri Drogterápiás Otthonban megtartott, kihelyezett kábítószer-prevenációs csoportfoglalkozáson, melynek célja a szermentes élet segítése.

Kecskeméten június végén vette át bizonyítványát az az öt fogvatartott, aki a Kecskeméti Műszaki Szakképző Iskola Speciális Szakiskola és Kollégiuma segítségével sikeres vizsgát tett a tavaly szeptemberben indult felzárkóztató képzésen.

VIZSGA

Lehetőségek tárháza címmel tartottak a visszailleszkedést elősegítő fogvatartotti fórumot Tökölön.

A Ráckevei Munkaügyi Központ vezetője bemutatta a munkaügyi kirendeltségek kínálta lehetőségeket, a Pest Megyei Kormányhivatal Pártfogó Felügyelői Szolgálat képviselője a szabadulás utáni pártfogásról, a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat képviselője pedig az igénybe vehető jogsegélyszolgáltatásról beszélt.

A Pest Megyei Kormányhivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálatának képviselője ismertette, hogy milyen ügyekben fordulhatnak segítségért szolgálatukhoz, végül a Váltó-Sáv Alapítvány munkatársai beszéltek az alapítvány sokrétű munkájáról.

Új büntető törvénykönyv

A parlament júniusban elfogadta a jelenlegi Btk.-t felváltó új büntetőkódexet, amely 2013. július 1-jén lép hatályba. A szabályozás jellemzően szigorodik, és új büntetési nemek is bekerültek a törvénykönyvbe. Összegyűjtöttük a változások legfontosabb elemeit.

Szigorúbb szabályok

- 2013. július 1-jétől a büntethetőség korhatára továbbra is 14 év, de az emberölést, életveszélyt vagy halált okozó testi sértést, rablást, illetve kifosztást elkövető, a tizenkettedik évüket betöltő gyermekek is büntethetők lesznek. A 12 és 14 év közöttieknek leg súlyosabb büntetésként egytől négy évig tartó javítóintézeti nevelést rendelhet el a bíróság.
- A jövőben szélesebb lesz a jogos védelem lehetősége. Így jogosnak számít az önvédelem, ha valakit éjjel, vagy fegyveresen, vagy felfegyverkezve, vagy csoportosan támadnak meg, ha valakinek a lakásába éjjel, vagy fegyveresen, vagy felfegyverkezve, vagy csoportosan törnek be, illetve ha kertjébe fegyveresen hatolnak be. A törvénykönyv nem írja elő a jogos védelem arányosságának követelményét, hanem azt rögzíti, hogy nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját vagy más személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.
- Szigorúbb, egytől öt évig tartó büntetés vár a hivatalos személyek vagy közfeladatot ellátók elleni erőszak elkövetőire. Ha az erőszakot csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el, a szankció kettőtől nyolc évig terjedhet.
- Akit kiskorúként szexuálisan bántalmaznak, az nagykorúvá válása után öt évig még feljelentést tehet. Öngyilkosságban való közreműködés helyett emberölésnek minősül majd, ha az elkövető 14. évét be nem töltött vagy akaratnyilvánításra képtelen embert öngyilkosságra bír rá. Akik kiskorúak sérelmére követnek el szexuális bűncselekményeket, azokat el lehet tiltani minden olyan foglalkozástól, tevékenységtől, amely gyermekek, fiatalok felügyeletével, gondozásával, nevelésével függ össze.
- A kábítószer-fogyasztás önállóan nevesített, két évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett vétség lesz, a drogfüggőkre vonatkozó enyhébb szabályok megszűnnek. Megszűnik az elterelés korlátlan számú igénybevételének lehetősége is, a jövőben két éven belül csak egyszer lehet kérni. Kórosszenvedély-keltésnek minősül és két évig terjedő szabadságvesztéssel sújtható, ha valaki 18 évnél fiatalabbat kábítószer fogyasztására akar rábírní. A jelenlegi 0,8 ezrelék helyett ittas vezetésnek minősül majd, ha a sofőr véralkoholszintje 0,5 ezrelék feletti.
- Több bűncselekménynél minősített esetnek számít majd, ha a sértett idős vagy fogyatékkal élő.
- Két évig terjedő szabadságvesztéssel lesz büntethető, aki jogellenesen vág ki fát az erdőben.

- A pénzbüntetés napi tételének felső határa 250 ezerrel 500 ezer forintra emelkedik.
- A Himnusz, a zászló és a címer mellett a Szent Korona gyalázása is nemzeti jelkép megsértésének számít és egy évig terjedő szabadságvesztéssel lesz büntethető.

Új büntetési nemek

- Új büntetési nemek is megjelennek a Btk.-ban: a jóvátételi munka, az elzárás és a sportrendezvényektől való eltiltás legkevesebb egy, legfeljebb öt évre. Sportrendezvényről azt lehet eltiltani, aki a mérkőzésen, illetve oda érkezőben vagy onnan távozóban bűncselekményt követett el, elzárással pedig például a magán- és levéltitok megsértését, a hatóság félrevezetését, a tanúvallomás jogosulatlan megtagadását és önkényuralmi jelképek használatát lehet majd büntetni.
- Szigorodnak a büntetési tételek is: a halmazati vagy összbüntetés leg-hosszabb időtartamát, valamint a különös vagy többszörös visszaesők büntetésének lehetséges időtartamát húszról huszonöt évre emelik. Változás, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztésnél húsz helyett legkorábban huszonöt év elteltével nyílt lehetőség feltételes szabadságra helyezésre, de a szabályozás azt is megengedi, hogy az elítélt csak negyven év múltán szabaduljon.
- Az új Btk. több új bűncselekményt is meghatároz: így például a gazdasági csalást, amelyet azok követnek el, akik jogtalan haszonszerzés céljából színlelt gazdasági tevékenységet végeznek, és ezzel vagyoni hátrányt okoznak.
- Az új tényállások egyike a gépjármű kilométer-számlálójának meg-hamisítása, mely akár egy évig terjedő szabadságvesztéssel is büntet-hető lesz.
- A zsebszerződések elleni fellépés érdekében a kódex része lett a termőföld jogellenes megszerzése, amely egytől öt évig terjedő sza-badságvesztéssel büntetendő.
- Két évig terjedő szabadságvesztéssel sújtható az, aki megszegi a ge-netikailag módosított növényfajtákkal kapcsolatos kötelezettségeket, önálló tényállás lesz az orrvadászat és -halászat.
- Vétségnek számít ezentúl a családi kapcsolatok létesítésével történő visszaélés, például ha valaki állampolgárság megszerzése érdekében köt házasságot.

- T. Z. -

Kezedben a kocka

Egy szokatlanul meleg májusi napon érkezünk a kecskeméti bv. intézetbe, arra kíváncsian, vajon milyen élményt adhat a Down-szindrómás fiatalokból álló színészcsoport a börtönlakóknak. A Baltazár Színház egyórás darabja, az Aranylépés után elismeréssel adózunk a társulat teljesítményének.

„Életed fordulóponthoz érkezett. Eltévedtél a nagyvárosi útvesztőben. E társasjáték során megelheted a helyes irányt. Kezedben a kocka. A lépések a sorsvonalon vezetnek. Utadat akadályok nehezítik, de vannak segítőid: a sorsvonal őre és a lovaid. A

játék indul. A tét önmagad megtalálása. Ne feledd: Isten tenyerén lépkedsz!” – szól a darab előzetese, amely a börtönfalakon belül különösen aktuálissá teszi az Aranylépést. „A darabot úgy találtuk ki, hogy a társulattal az alapértékekről beszélgettünk. Akkor még nem is gondoltuk, hogy ez mennyire érdekes lehet egy börtönben – mesélt a darab születésének körülményeiről Elek Dóra, a színház művészeti vezetője. – Az Aranylépés egy olyan útvesztő, ahol mindenki az élet

értelmét keresi, és csak apró mozzanatok választják el a jót a rossztól és nincs abszolút igazság. Hogy ez pozitív vagy negatív megítélésű, azt az általánosan elfogadott társadalmi alapértékekhez viszonyítjuk.”

A színpad a sétaudvar volt, ahol a fogvatartottak feszült figyelemmel nézték a sakktáblaszerű útvesztőn, képzeletbeli lovakon vágázó színészeket. „Életfogytig tartó életre ítélek” – hangzott fel egyszer csak a szigorú mondat, és egy pillanatra megállt a levegő. Az „elítelt” szerepében Müller Péter Sziámit láthattuk, akinek arca ugyanazt a kétségbeesett útkeresést és félelemmel teli várakozást tükrözött, amit mindannyian átélünk a mindennapokban. Válaszuttal van teli életünk, és a döntés, bár sokszor bonyolult és fájdalmas, rajtunk múlik. Ha rosszul választunk, a bíró sárga lapot oszt, ám ha másodszorra is rossz útra lépünk, szigorúan kiállít. De fontos tudnunk, hogy egy következő mérkőzésen ismét teljes erőbedobással játszhatunk. Mindig van új esély, amikor bizonyíthatjuk, képesek vagyunk a játékszabályok betartásával is megmérkőzni az élet akadályaiival.

Böröczk Anita

Művészet és kultúra börtönökben

Költészet napján szavalóversenyt rendezett az állampusztai és a kalocsai intézet. A közös verseny döntőjében tíz fogvatartott vett részt, az első két helyen kalocsai, a harmadik helyen állampusztai fogvatartott végzett. A zsűri elnöke Ambrus Lajos bv. alezredes, a solti intézet parancsnokhelyettese volt.

Márianosztrán a könyvbarát fogvatartottak beszélgettek Várady Eszter íróval, aki álnéven már több mint húsz szórakoztató regényt publikált. Izgalmas történeteinek bemutatása mellett beavatta a hallgatóságot számos álnevének eredetibe, és beszélt a sikerhez vezető rögzött útról. A hangulatot a fogvatartottak zeneszakköre fokozta komoly- és könnyűzenei dalok előadásával.

Karády-esttel lépett fel szőzött fogvatartott előtt Gosztola Adél, a Nyíregyházi Móróc Zsigmond Színház színművésze a tiszalöki bv. intézetben. A műsor a kor divájának életműve mellett a II. világháború félelmeit és fájdalmait is felvillantotta. A művész egyébként is kötődik az intézethez, a TÁMOP keretében megvalósuló Könyvtárismereti és az Írj és kottázz! című szakkört is vezeti.

A Cetli 2 – DizajnER nyerte a „Te is filmes vagy!” című drogprevenciós kisfilmverseny különdíját. A filmet a Váci Fegyház és Börtönben működő médiaklub és az irodalomszakkör tagjai készítették.

A pécsi Csöke Renáta Quartet koncertezett a pécsi fiatalok bv. intézetében. A népzenei hagyományokat a jazz elemeivel ötvöző együttes fellépését harminc fogvatartott élvezhette végig.

A kaposvári intézet könyvtára 141 könyvvel gyarapodott és három folyóiratra fizetett elő a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

A sátorlajújhelyi Börtönmúzeum is csatlakozott a Múzeumok Éjszakájához. Ötszázan voltak kíváncsiak az egyenruházati kiállításra és a rabkocsmára, sokan kipróbálták a rabmobilt is.

Börtönbajnokságok

Az elmúlt hetekben több bv. intézet szervezett a fogvatartottak számára sportversenyeket. Talán nem hangzik közhelynek, hogy ezeken a viadalokon valóban a részvétel a fontos, de az is kiderült, hogy a sportágak versenyét talán nem meglepően itt is a futball nyerte.

Fiataikorúak kispályás bajnoksága

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet Fiataikorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézetében, Szirmabesenyőn, a május végén megrendezett kispályás labdarúgó-bajnokság mozgósította a fiatalok fogvatartottakat. A kupán a tököli, a kecskeméti, a pécsi és a házigazda szirmabesenyői fiatalok fogvatartottak focicsapatai csaptak össze, körmérkőzéses rendszerben. A vendégcsapatokat az sem tudta kihozni jó formájukból, hogy korán indultak és hosszú utat tettek meg Szirmabesenyőig, de a fárasztó mérkőzések után azért lelkesen fogadták a házi készítésű babgulyást és a kenyérlángost.

Az első helyért járó aranyérmet végül a tököli, az ezüstérmet a szirmabesenyői, a harmadik helyért járó bronzérmet a kecskeméti csapat vehette át. A legjobb mezőnyjátékos, kapus és a gólkirály oklevélben részesült.

Fradi-öregfiúk Tökölön

A tököli fogvatartottak május 15-én is nagy napra virradtak: a meghívásnak eleget téve ugyanis Tökölön vendégszerepelt a Fradi öregfiúk labdarúgócsapata. A kiemelt öregfiúk bajnokság jelenlegi második helyezette végül 6:3-as győzelmet aratott az intézet fogvatartottjaiból álló válogatott ellen, mégis mindenki nyertesnek érezte magát. Óriási élmény volt mind a fogvatartottak, mind a személyi állomány részére, hogy testközelből láthatták a régi nagy Fradi játékosait, többek között *Lipcseit, Kellert, Albertet, Dragónert, Kincsest, Desztnikot, Bubcsót és Dzurják Csöpit*, akik a mérkőzés után alig győzték írni a rengeteg autogramot. A vendégek szemmel láthatóan örültek a fogvatartottak által készített cérnaképeknek is, melyen a nagy tradíciókkal rendelkező egyesület címerét mintázták meg. A mérkőzést követő ebéd után a Fradi játékosai megismerkedtek az intézettel, és biztosították az intézet vezetését, hogy a jövőben is szívesen eljönnek egy élményfocira.

Sporthét Debrecenben

Debrecenben a Magyar Sport Napja volt az apropója az egészséges testmozgásnak. Május 6-án arra emlékezünk, hogy a Magyar Athletikai Club 137 éve ezen a napon rendezte meg az első szabadtéri sportviadalt. A Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben ez alkalomból a fogvatartottak több napon át mérhették össze, hogy ki a legjobb fekvőtámaszban, felülésben, guggolásban, dekázásban és labdafejelésben, a sporttörtéretre adott jó válaszokkal pedig a lexikális tudást lehetett csillogtatni. A versenyszámokban közel száz fogvatartott vett részt, a legjobbak jutalomban és oklevélben részesültek.

Venyige Kupa

Május 26-án immár harmadik alkalommal „vendégszerepelt” a Magyar Színészválogatott labdarúgócsapata börtönben. Az idei mérkőzéseknek a Fővárosi Bv. Intézet Venyige utcai objektuma adott otthont, és pályára lépett a Budapesti Fegyház és Börtön csapata is. A színészválogatott csapatkapitánya most is *Nemcsák Károly* volt, aki *Kiss Zoltánnal*, *Kardos Róberttel*, *Podusil Györggyel*, *Mészáros Bélával*, *Varga Miklóssal*, *Tüzkő Sándorral*, *Dányi Szilárddal*, *Laklóth Péterrel*, *Laklóth Aladárral*, *Lippai Lászlóval* és *Tóth Zoltánnal* lépett pályára a mintegy hatvanfős szurkolótábor előtt.

A körmérkőzéseken minden csapat egy győzelmet és egy vereséget szedett össze, így a gólarány döntötte el a végső sorrendet: első lett a Fővárosi Bv. Intézet, második a Budapesti Fegyház és Börtön csapata, a színészválogatott pedig a harmadik.

A csapatok oklevelet, kupát és érmekezt vihetek haza a meccsek emlékére.

Váci szkander

A Váci Fegyház és Börtönben május 12-én tartották a *Simon Ferenc* és *Csabai Attila* Európa- és világbajnokok által is megtisztelt szkander-versenyt. A programon 81 fogvatartott vett részt. A versenyre harmincheten neveztek be, ahol jobb- és balkezes kategóriában hirdettek győztest.

Elsősegélynyújtó-bajnokság

Életet menteni nem sport, inkább – ha olyan helyzetbe kerülünk – humanitárius kötelességünk. És az életmentés pontos tudást, felkészültséget is igényel. Immár 13. alkalommal rendezték meg júniusban a fogvatartotti elsősegélynyújtó-versenyt a Fiatalokorúak Büntetés-végrehajtási Intézetében, Tökölön. A versenyen 62 fiatalokorú fogvatartott indult el, teljesítményüket a Pest megyei Vöröskereszt és a Pannon Oktatási Központ vezetői bírálták el.

A verseny hat állomáshelyen zajlott, nyolc csapat mutatta be tudását, azt, hogy hogyan segítenek a bajbajutottakon. Az első helyezést a *Dr. Bubó* nevű csapat érte el, második lett a Medikopter, harmadik a Vészhelyzet 1 nevet viselő csoport. Kiemelkedő teljesítményéért kilenc fogvatartott részesült külön jutalomban, a Vöröskereszt munkatársai pedig ajándéktárgyakat adtak át a fiatalokorú versenyzők részére. A nap végén *Kovács-Horváth Kornél* mentőápoló értékelte a fiatalok munkáját, és elégedetten nyugtázta azt a hozzáállást, mellyel esetenként még a civil elsősegélynyújtók teljesítményét is felülmúlták.

Rendőrségi felhívás

A Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztálya nyomozást folytat emberölés bűntett gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen, aki 2011. április 15-én a Budapest VII., Damjanich utca 51. szám alatt található üzletben megölte az üzlet eladóját. Kérjük azokat, akik az elkövetővel, vagy a bűncselekménnyel kapcsolatban információval rendelkeznek, esetleg egyéb lényeges körülményről tudomással bírnak, jelezzék nevelőjüknek.

MEGINT A SPANYOLOK GYŐZTEK

Az elmúlt három hét legnagyobb sporteseménye a lengyel és ukrán közös rendezésű futball-Európa-bajnokság volt, amely ismét a spanyolok sikerét hozta. Közel az olimpiához optimista várakozással örültünk úszóink és kajak-kenusaink teljesítményének, és hab a tortán a lapzártánk után érkezett hír Pars Krisztián kalapácsvető Eb-aranyáról.

Foci-Eb a megállíthatatlan spanyolokkal

A 2010-es dél-afrikai foci-vb után nem túlzás azt állítani, hogy a fél világ egy izgalmas, gólokban gazdag Európa-bajnokságot várt. Szerencsére a csapatok többsége eleget tett a szurkolók kívánságainak: a kontinensviadal rengeteg izgalmat, küzdelmet és ami a legfontosabb, sok gólt tartogatott a szurkolóknak.

A meglepetésekre és váratlan fordulatokra nem kellett sokat várni, hiszen az „A” csoportból a két favorit, azaz a lengyel és az orosz válogatott búcsúzott, míg a kezdeti gyenge játék után rendkívül lelkesen játszó Csehország és Görögország továbbjutott. A „halál-csoportként” emlegetett német–portugál–dán–holland négyes közül legutóbbit nem csupán a csoport, hanem az Eb favoritjának tartották, azonban az „Oranje” három vereséggel hamar elkészönt a küzdelmekről, Németország és Portugália pedig sikerrel vette a csoport. A „B”, „C” és „D” csoport már kevesebb meglepetést tartogatott, ezek a négyesek spanyol, olasz és angol, francia sikert hoztak.

Az egyenes kieséses szakaszban Portugália és Németország a várt forgatókönyv szerint könnyedén lépett át a cseh és görög válogatotton. Kisebb meglepetésre Franciaország gyenge játékkal, ellenállást nem mutatva „engedte tovább” a címvédő spanyolokat. A legnagyobb izgalmakat az Olaszország–Anglia mérkőzés tartogatta, ahol az angolok nem tudták megtörni az átkot, és ismét a tizenegyesek okozták vesztüket egy világversenyen.

Spanyolország útja a döntőbe a portugálokon keresztül vezetett, amelyhez azonban kis szerencse is kellett, mivel C. Ronaldóék csupán büntetőpárbajban maradtak alul. A másik ágon meglepetésre Olaszország jutott tovább az addig parádésan játszó németekkel szemben.

Talán ez a küzdelem túl sokat vett ki az olasz nemzeti tizenegyből, mivel a döntőben nem tudták tartani a lépést a spanyolokkal, akik pedig a döntőre tartogatták legjobb teljesítményüket. Ezzel a spanyolok történelmi, 4-0-s győzelemmel hódították el ismét az Eb-címet, ez a címvédés még egyetlen csapatnak sem sikerült a kontinensviadatok történetében. Az Eb legjobb játékosa a parádés teljesítményt nyújtó *Andrés Iniesta* lett, a gólkirályi címet a szintén spanyol *Fernando Torres* szerezte meg.

Úszó Európa-bajnokság, hazai pályán

Reméljük, hogy az olimpia főpróbájának is nevezhető úszó-Európa-bajnokság eredményei versenyzőink felkészültségét mutatják a londoni játékokra. A Debrecenben megrendezett versenyen ugyanis a magyar versenyzők minden idők legjobb Eb-eredményével hálálták meg a szurkolók biztatását. A legjobban várt versenyszámban, a 400 méter vegyesen mindenki Cseh Laci sikerére tippelt, ráadásul *Verrasztó Dávid* az ezüstöt is elhozta. A 4x100 méteres vegyes váltó bronzérmes lett, és ez kvalifikáció az olimpiára. Összességében Cseh László triplázott, *Hosszú Katinka* szintén három aranyéremmel zárt, és az aranyesőből *Kapás Boglárkának*, *Kis Gergőnek* és *Gyurta Dánielnek* is jutott. Ezzel a magyar csapat 9 arany-, 10 ezüst- és 7 bronzéremmel zárta a versenyt.

Kajak-kenu Európa-bajnokság, felemás érzésekkel

Négy arany-, két ezüst- és három bronzérmes szerzett a magyar küldöttség a zágrábi Európa-bajnokságon. Az elmúlt évek eredményeihez képest szerénynek tűnik a mérleg, azonban optimizmusra ad okot, hogy *Dombi Rudolf* és *Kökény Roland* (K-2 1000 m), *Kovács Katalin* és *Douchev-Janics Natasa* (K-2 500 m), valamint egyéniben *Douchev-Janics* (K-1 200 m) is olimpiai számban lett első helyezett. Utóbbi szülésből visszatérve is duplázni tudott az Európa-bajnokságon. De vajon mire lehet ez elég az olimpián? „A női négyes az Európa-bajnokságot megelőzően mindössze kétszer evezett együtt, ezek közül az egyik egy első, úgynevezett összeszoktató edzés volt. Tudtuk előre, hogy az Eb-n így indulnak, hiszen csak a múlt hét végén zárult le a válogatás, s ehhez még hozzájött, hogy a gyomorpanaszokkal küzdő *Kovács Katalin* sem volt százszázalékos állapotban. Mostantól el kell kezdeni komolyan készülni, és szerintem abszolút reális esély van a jobb eredményre” – fogalmazott *Storcz*, aki nem gondolkodik az egység összetételének módosításán. Ez a kijelentése nagy vihart kavart a szakmán belül, leginkább az olimpiáról a szövetségi kapitány döntése miatt lemaradó sportolók emelték fel a hangjukat. Reméljük, hogy az előző olimpiához hasonlóan ismét jó szereplés követi majd a játékokat megelőző heves vitákat.

Sövény Hunor

Anyák és gyermekek

Rég volt, de szép volt, ezért talán még mindig érdemes felidézni, hogyan emlékeztek meg a bv. intézetekben az anyák napjáról és a gyermeknapról.

Kalocsán a Nagyasszonyunk Katolikus Intézmény tanulói adtak megható műsort ötven fogvatartott édesanyának és nagymamának, könnyeket csalva az ünnepek szemébe. A műsor végén a kisdíjak egy jelképes virágsokrot is átadtak a fogvatartottaknak, melyet az elítéltek az alkotóköri által készített ajándék kisvirágokkal viszonzottak. Külön ajándéka volt az intézeti énekkar öt tagjának, hogy anyák napi beszélőre hívhatta családtagjait. Az énekkar természetesen koncertet is adott, amelyen népdalokat, egyházi dalokat és világlágereket is énekeltek a megható rokonoknak.

Vácon képeslaptervező versenyt hirdettek, a beérkező műveket a nevelőkből és fogvatartottakból álló zsűri értékelte. Az első három helyezést *Egri Béla*, *Kolompár Géza* és *Szűcs László* nyerte el. Az irodalom- és a képzőművészeti szakkör 13 tagja anyák napja és gyereknap alkalmából látogatáson vehetett részt hozzátartozóival, amelyre külön műsorral is készültek. A műsor után a fogvatartottak „szabad” programokon élvezhették az együttlétet gyermekeikkel: együtt rajzoltak, tollaslabdázta és fociztak.

Debrecenben is ünnepi beszélőn találkozhat-

tak az édesanyák megtévedt gyermekeikkel, akik versekkel és énekekkel köszöntötték a gyermeküket kényszerűen nélkülöző édesanyjukat.

Martonvásáron a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet kábítószer-prevenációs csoportja adta elő gyermeknap alkalmából a *Zenélő bohócok* című mesejátékot a Martonvásári Gyermek- és Diákotthon Speciális Szakiskola és Általános Iskola tanulói részére. Az előadás után a gyerekek plüssjátékokat és léggömböket is kaptak ajándékba a fellépő fogvatartottaktól.

Imanap Baracskán

Immár második alkalommal rendezték meg a Fogvatartottak II. Országos Imanapját, amelyen 12 bv. intézetből 148 fogvatartott vett részt. A vendégeket *Cséri Zoltán* bv. ezredes, intézetparancsnok köszöntötte, majd a fogvatartottak éneklései és bizonyágtételei között *Bogárdi Szabó István* püspök, *Magyarné Balogh Erzsébet* RMK igazgató, *L. Molnár István* misszióvezető, *Szabó József* MEB kuratóriumi elnök és *Szénási Jonathan Sándor* intézeti lelkipásztor hirdetett ígét.

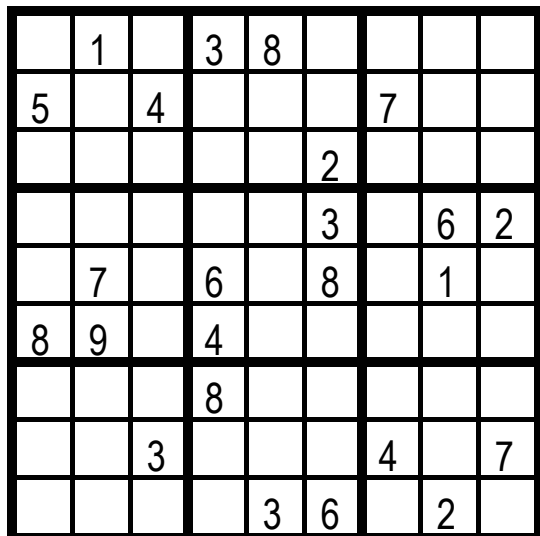
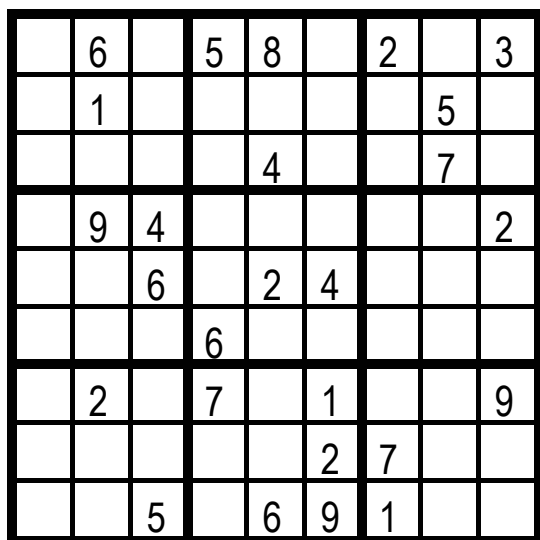
Börtönmissziós csendesnap

Június 7-én *Horváth Györgynek*, a Nagykállói Református Egyház-község lelkészének meghívására a tiszalöki bv. intézet három fogvatartottja vehetett részt a börtönmissziós csendesnapon. A fogvatartottak *Szűcs M. Klára* börtönlelkész vezetésével készültek fel az egyházi műsor előadására, amelyen megfogalmazták gondolataikat a tízparancsolatról, majd megtanították az intézet bibliakörének himnuszát a jelenlévőknek. A rendezvény kötetlen beszélgetéssel és szeretetvendégséggel fejeződött be, ahol a gyülekezet tagjai a fogvatartottakkal és hozzátartozóikkal, valamint az intézet képviselőivel is beszélgethettek. A rendezvényen tiszteletét tette a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet börtönlelkésze, *Lippai Csaba* görög katolikus lelkész is.

Szentlélek a nyíregyházi intézetben

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben „Szentlélek a börtönben 2012” címmel tartottak pünkösdi istentiszteletet, melyet a börtönben szolgálatot teljesítő egyházak vezetői, többek között *Bölcskei Gusztáv*, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, *Kocsis Fülöp* hajdúdorogi megyéspüspök, *Sztankó Gyöngyi* evangélikus esperes, *Papp János* címzetes apát, *dr. Hadházy Antal* kandidátus és *Szabó József*, a Magyar Evangélium Börtönmisszió elnöke prezentált. A nap végül a fogvatartottak pünkösdi műsorával zárult.

Sudoku

Tudta-e?

VIII. Henrik uralkodása és feleségei, 3. rész

Henrik Annától való válását követően ismét a katolikus párt emberei, konkrétan a Howardok felé fordult. Ebből a családból választotta ki ötödik nejét, az évtizedekkel fiatalabb Howard Katalint, aki szeretőt tartott. Miután erről Henrik tudomást szerzett, a hűtlen asszonyt és szeretőjét is lefejeztette. Ekkorra a királyságban lévő összes apát-ság és kolostor közvetlenül a király fennhatósága alá került. 1543-ban Henrik hatodszorra is megnősült, feleségül vette a gazdag Catherine Parrrt, aki végül túlélte a férjét. VIII. Henrik 1547-ben, 55 éves korában hunyt el a whitehalli palotában, ahol apja kilencvenedik születésnapjára kívánt volna emlékeezni.

Az egyik legismertebb, legjelentősebb és legvitatottabb angol uralkodót néhány év múlva Boleyn Annától született lánya, I. Erzsébet követte a trónon, aki, többek között a spanyol Nagy Armada legyőzésével nagyhatalommá tette Angliát.

Az oldal a **rejtvenybirodalom.hu** hozzájárulásával készült.

Viccek

Két ügyvéd leül a kávéház teraszára és rendelnek két kávét, majd elővesznek az aktatáskájukból egy-egy szendvicset és elkezdnek enni. Amikor visszajön a pincér, rájuk szól:

- Uraim, itt nem ehetik a saját ételüket!
- Rendben – felelik mindketten, kicserélik egymással a két szendvicset és esznek tovább.

Egy férfi feljelentett egy buszsofőrt, mert az a bal karjára csukta az ajtót, és ezzel súlyos sérülést okozott. A bírósági tárgyaláson a sofőr ügyvédje szólítja a sértettet:

- Uram, megmutatná, kérem, hogy most milyen magasra tudja felemelni a bal karját?
- Igen. – A férfi felemeli a karját, vállmagasságig.
- Köszönöm. És most lenne szíves megmutatni, hogy milyen magasra tudta emelni a baleset előtt?
- Erre a férfi feltartja a karját magasan a feje fölé.

Tudja mi jár azért, ha hamisan tanúzik? – kérdi a bíró a tanútól.

– Igen, egy Mercedest ígértek érte.

Légierő

Ferdinand Foch az első világháborúban a szövetséges államok fővezére volt.

A marsall mondta egy előadáson a rejtvényben elrejtett mondatot.

Ha megfejtet, te is belátod, hogy ebben nagyot tévedett.

Légitérő

Ferdinand Foch az első világháborúban a szövetséges államok fővezére volt.

A marsall mondta egy előadáson a rejtvényben elrejtett mondatot.

Ha megfejted, te is belátod, hogy ebben nagyot tévedett.

	2. RÉSZ	TENGERI HALFALJA EDITH FR. SZÜL. NÉSZŰ V.	NAGYOBB ÁLLÓVÍZ	3. RÉSZ
	NITROGÉN RÁADÁS			
	MELY IDŐPONT- BAN?			
	NEM LÁT		ELEKTRON	
	PÁRIZSI MÉTRO		RFTŰ KIEJTVE	
HEXAGON	ELSŐ RÉSZ	ADOTT SZÓ	HEXAGON	REFORMATUS, R. KALCJUM VEGYÜLET
PITYEREG	JÓZSEF ATTILA VERSE	MINISZTER-ELNÖKI HIVATAL ROMAI TITOLÁS	AZ ELEJEEN CSUGGEDT VIADALBAN MEGSERT	CARBONIUM ÉS FOSZFOR OLASZOS KOSZONÉS
MILLIO SZORCS JELE VASZTEKERCS			KEDVELT ITAL SAINT ROV	AZ A SZEMÉLY UTÓÉR JELZŐJE
FÉLEZER!	BÜTOR-ARUHAZ-LÁNC	LÁRMÁZIK NYÚZSOG ABBA AZ IRÁNYBA		
		ANGOL NEVELO FÉLORA!	KÖZEPEEN GYERI NITROGEN ES KIEN VESEYELE	
		AKKOR BECÉZETT NŐINEV		
OPEL TIPUS PARKOLO PIACI ARUS	GYAKORI KORET NOVENY-VILAG	NEMA SAJI MIHÁLY MASKEPP	SOKAN HANG TALANULT FERTOTYLE NTOTO DAT	IDOSZAMITASUNK ELOTT ROV PAPIRRA YET
PÁRATLAN ROLOI		PESTI TELEPULES PINCE-SZAG		KALIUM WEST ... EGYKORI FILM-CSILLAG
SZÖRINY GUMIMACI ELLENSEG			EVA PARJA A VEGEN KEZDI	NATIONAL GEOGRAPHIC
TAXI-ALLOMAS			ANGOL FERFINEV ELEKTRON	
HEXAGON	E			S